

Warszawa, dnia 18 grudnia 2025 r.

Poz. 1822

USTAWA

z dnia 4 grudnia 2025 r.

o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1383) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
 - a) w pkt 2a skreśla się wyraz „likwidowanych”,
 - b) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) zasady nieodpłatnego przekazywania nieruchomości i ruchomości przedsiębiorstw górniczych;”;
- 2) w art. 2:
 - a) w pkt 1:
 - w lit. a skreśla się wyrazy „na terenach górniczych”,
 - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) spółkę, w której Skarb Państwa lub spółki węglowe posiadają akcje albo udziały, prowadzącą wydobycie węgla kamiennego na podstawie koncesji lub która prowadzi likwidację zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, lub prowadzi działania polikwidacyjne, lub zabezpiecza kopalnie przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym po zakończeniu likwidacji kopalni,”;
 - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) system wsparcia – mechanizm wsparcia publicznego dla sektora górnictwa węgla kamiennego, określony w rządowych dokumentach strategicznych, przyjęty w celu restrukturyzacji lub stopniowego wygaszania działalności wydobywczej węgla kamiennego, obejmujący w szczególności dopłaty do redukcji zdolności produkcyjnych lub pokrycie kosztów wynikających z zakończenia wydobycia węgla kamiennego i likwidacji jednostek produkcyjnych, które nie są związane z bieżącą produkcją oraz kosztów redukcji zatrudnienia w tym sektorze dla objętych nim przedsiębiorstw górniczych;”;
 - c) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) jednostka produkcyjna – podziemne miejsce wydobycia węgla kamiennego i powiązaną z nim infrastrukturę zdolne do produkowania węgla surowego niezależnie od innych części przedsiębiorstwa górniczego.”;
- 3) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Do środków uzyskanych przez przedsiębiorstwo górnicze ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych przekazanych na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa przez Skarb Państwa stosuje się odpowiednio przepisy art. 169 ust. 1 pkt 1 i ust. 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.

- 4) w art. 4a w ust. 2 po wyrazach „Zakładem Ubezpieczeń Społecznych” dodaje się wyrazy „, , zwanym dalej „ZUS””;
- 5) w art. 5a w ust. 2 wyrazy „2025 r.” zastępuje się wyrazami „2027 r.”;
- 6) w art. 5b w ust. 2 wyrazy „2025 r.” zastępuje się wyrazami „2027 r.”;
- 7) w art. 6 w ust. 4 po wyrazach „zakładu górniczego” dodaje się wyrazy „lub jego oznaczonej części”;
- 8) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Podejmowane przez przedsiębiorstwa górnicze działania polegające na likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, działania polikwidacyjne oraz zabezpieczenie kopalń przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym po zakończeniu likwidacji kopalni, jako ostatnie elementy działalności wydobywczej, stanowią działalność sektorową w zakresie wydobycia paliw, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 7 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.²⁾.”;

- 9) w art. 8:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli likwidację kopalni rozpoczęto w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2049 r., przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia finansuje zadania w zakresie likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowywania majątku likwidowanej kopalni oraz likwidacji i zagospodarowywania zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego ze środków własnych zgromadzonych na funduszu likwidacji zakładu górniczego, a po ich wyczerpaniu kolejno:

- 1) z pozostałych środków własnych;
- 2) z dotacji budżetowej lub ze środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa.”;

- b) uchyla się ust. 3 i 4,

- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej oraz sposób przekazywania skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, przeznaczonych na finansowanie likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowywania majątku likwidowanej kopalni oraz likwidacji i zagospodarowywania zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego,
- 2) sposób wykorzystania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 3) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej oraz sposób zwrotu, w całości lub w części, równowartości środków uzyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych

– biorąc pod uwagę zadania wykonywane w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowywania majątku likwidowanej kopalni oraz likwidacji i zagospodarowywania zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235.

10) po art. 8a dodaje się art. 8aa w brzmieniu:

„Art. 8aa. 1. Przedsiębiorstwo górnicze może zbyć nieodpłatnie na rzecz innego przedsiębiorstwa górniczego kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, w celu przeprowadzenia ich restrukturyzacji lub likwidacji.

2. Przedsiębiorstwo górnicze może zbyć kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część nabyte w trybie określonym w ust. 1 lub zbyć aktywa należące do kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części nabyte w trybie określonym w ust. 1.”;

11) po art. 8b dodaje się art. 8ba w brzmieniu:

„Art. 8ba. 1. Przychody z tytułu nabycia przez przedsiębiorstwo górnicze w trybie określonym w art. 8aa ust. 1 kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

2. Dla przedsiębiorstwa górniczego, które zbyło nieodpłatnie w trybie określonym w art. 8aa ust. 1 kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, kosztem uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jest również wartość początkowa środków trwałych w części niepokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wchodzących w skład takiej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

3. Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy lub rezerwy o wartość księgową netto zbywanego mienia, o którym mowa w art. 8aa ust. 1. W tym zakresie przepisu art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w części dotyczącej sposobu ujęcia księgowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych, nie stosuje się.”;

12) po art. 8c dodaje się art. 8ca w brzmieniu:

„Art. 8ca. 1. Z dniem nabycia, o którym mowa w art. 8aa ust. 1, przedsiębiorstwo górnicze wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki nabytej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze oraz innych ustaw w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do prowadzenia zakładu górniczego, w szczególności staje się stroną umowy o ustanowienie użytkowania górniczego dotyczącego złoża nabytej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części oraz wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z koncesji oraz innych decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze. Przepisy art. 6 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Do nabycia, o którym mowa w ust. 1, w trybie określonym w art. 8aa ust. 1 przepisu art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze nie stosuje się.

3. Z dniem nabycia mienia w trybie określonym w art. 8aa ust. 1 przedsiębiorstwo górnicze przejmuje zobowiązania z tytułu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów. Przejęcie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, obejmuje również zobowiązania z tytułu zapobiegania szkodom spowodowanym ruchem zakładu górniczego.”;

13) po art. 8d dodaje się art. 8da w brzmieniu:

„Art. 8da. Z dniem nabycia, o którym mowa w art. 8aa ust. 1, przedsiębiorstwo górnicze staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy zgodnie z art. 23¹ Kodeksu pracy.”;

14) w art. 8e ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W stosunku do nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości niezbędnych do prowadzenia zakładu górniczego kopalni zbywanej na podstawie art. 8a ust. 1 i 1a oraz art. 8aa ust. 1, gminom nie przysługują prawo ich pierwokupu. Przepisów art. 109 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 1077 i 1080) nie stosuje się.”;

15) w art. 8f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnicze w trakcie likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części może, w celu ochrony środowiska lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu likwidowanego zakładu górniczego, wydobywać metan bez uzyskania koncesji, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, w przestrzeni objętej planem ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.”;

16) w art. 10 po wyrazie „oraz” dodaje się wyrazy „do dnia 31 grudnia 2027 r.”;

17) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia zwalnia się, w zakresie dotyczącym likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, z obowiązku zapłaty bieżących wpłat wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wpłat z zysku oraz opłat i kar wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w części dotyczącej tych funduszy, z wyjątkiem opłat i kar stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego.”;

18) w tytule rozdziału 3a skreśla się wyraz „likwidowanych”;

19) po art. 11a dodaje się art. 11aa w brzmieniu:

„Art. 11aa. 1. Pracownikom przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, nieposiadającym uprawnień emerytalnych, przysługuje:

- 1) urlop górniczy albo
- 2) urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, albo
- 3) jednorazowa odprawa pieniężna.

2. Warunkiem przyznania uprawnień, o których mowa w ust. 1, jest zatrudnienie pracownika w jednostce przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, wskazanej w umowie zawartej przez to przedsiębiorstwo z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, zapewniającej finansowanie uprawnień, o których mowa w ust. 1.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, są przyznawane pracownikowi na jego wniosek za zgodą pracodawcy, jeżeli przed dniem złożenia wniosku nie korzystał z takich uprawnień oraz nie korzystał z odpraw lub innych świadczeń pieniężnych, wynikających z obowiązujących wcześniej przepisów dotyczących restrukturyzacji górnictwa.

4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą zostać przyznane pracownikowi tylko raz.

5. Osoba korzystająca z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, traci to uprawnienie, jeżeli po jego przyznaniu:

- 1) podjęła zatrudnienie na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej w przedsiębiorstwie górniczym;
- 2) podjęła zatrudnienie na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej w innym przedsiębiorstwie, które świadczy usługi w zakresie prowadzenia robót górniczych na rzecz przedsiębiorstwa górniczego, na stanowisku związanym z prowadzeniem robót górniczych lub przeróbki mechanicznej węgla;
- 3) świadczy usługi w zakresie prowadzenia robót górniczych lub przeróbki mechanicznej węgla na rzecz przedsiębiorstwa górniczego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w tym jednoosobowo;
- 4) nabyła uprawnienia emerytalne.

6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie ograniczają uprawnień określonych ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.”;

20) w art. 11b w ust. 5 wyrazy „Zakład Ubezpieczeń Społecznych” zastępuje się wyrazem „ZUS”;

21) po art. 11b dodaje się art. 11ba w brzmieniu:

„Art. 11ba. 1. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią, któremu ze względu na wiek i łączny staż pracy, w tym staż pracy w okresie pełnienia z wyboru funkcji w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, lub staż pracy pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż pięć lat do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do pięciu lat.

2. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż cztery lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do czterech lat.

3. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi w wymiarze do pięciu lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury z dniem jego zakończenia, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2054 r.

4. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury z dniem jego zakończenia, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2053 r.

5. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być udzielone przez pracodawcę po ustaleniu przez ZUS okresów uprawniających pracownika do emerytury i okresu urlopu górniczego albo okresu urlopu dla pracowników przeróbki mechanicznej węgla niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych.

6. Pracodawca składa do ZUS wnioski o ustalenie okresów, o których mowa w ust. 5, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez ZUS w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703), opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez ZUS w systemie teleinformatycznym.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 6, złożony w innej formie lub w inny sposób niż określony w tym przepisie ZUS pozostawia bez rozpatrzenia, o czym zawiadamia wnioskodawcę. Wniosek taki nie wywołuje skutków prawnych.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 6, zawiera:

- 1) dane identyfikacyjne pracodawcy:
 - a) NIP,
 - b) nazwę skróconą,
 - c) nazwę pełną;
- 2) dane adresowe pracodawcy, numer telefonu i adres poczty elektronicznej;
- 3) dane pracownika, którego wniosek dotyczy:
 - a) numer PESEL, a jeżeli taki numer nie został nadany – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - b) imię, nazwisko, nazwisko rodowe i inne poprzednio używane nazwiska,
 - c) adres zamieszkania i adres do korespondencji.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6, dołącza się informację o okresach uprawniających pracownika do emerytury oraz dowody z dokumentów potwierdzających okresy uprawniające pracownika do emerytury w formie:

- 1) dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez ZUS w systemie teleinformatycznym, albo
- 2) cyfrowego odwzorowania:
 - a) oryginału dokumentu papierowego,
 - b) kopii lub odpisu dokumentu papierowego, poświadczonych za zgodność z oryginałem w trybie określonym odrębnymi przepisami,
 - c) wydruku dokumentu wytworzonego w formie elektronicznej, poświadczonego za zgodność z tym dokumentem w trybie określonym odrębnymi przepisami– zwanego dalej „skanem dokumentu”.

10. Do składanego skanu dokumentu dołącza się oświadczenie o zgodności skanu dokumentu odpowiednio z oryginałem dokumentu, z poświadczoną kopią lub z poświadczonym odpisem lub wydrukiem dokumentu, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający takie oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

11. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 10, składa się w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

12. Jeżeli przedłożony skan dokumentu budzi wątpliwości w zakresie zgodności, o której mowa w ust. 10, na żądanie ZUS pracodawca jest obowiązany do przedłożenia odpowiednio oryginału dokumentu, poświadczonej kopii, poświadczonego odpisu lub wydruku dokumentu.

13. Pracodawcy, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 6, ZUS udostępnia zaświadczenie o okresach, o których mowa w ust. 5, na jego profilu informacyjnym. Zaświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, udostępnia się również na profilu informacyjnym pracownika, którego ono dotyczy, a jeżeli pracownik nie posiada założonego profilu informacyjnego, ZUS na wniosek pracownika wydaje to zaświadczenie w formie wydruku z systemu teleinformatycznego ZUS.

14. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 13, zamiast podpisu zawiera informacje o imieniu i nazwisku oraz stanowisku służbowym osoby upoważnionej do jego wydania.

15. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1, traktuje się na równi z okresem pracy górniczej uprawniającym do nabycia uprawnień emerytalnych. Okres urlopu górniczego uwzględnia się również przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

16. Okres pełnienia z wyboru funkcji związkowej w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia traktuje się na równi z okresem pracy równorzędnej, o której mowa w art. 50c ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, pod warunkiem że pracownik zatrudniony pod ziemią przez przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia przez co najmniej 10 lat wykonywał pracę górniczą, o której mowa w art. 50c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okres pełnienia z wyboru funkcji związkowej w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

17. Okres urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 2, traktuje się na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach, uprawniającymi do emerytury pomostowej, o której mowa w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

18. Skorzystanie z urlopu górniczego oraz urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, jest dobrowolne.

19. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być przyznane pod warunkiem rozwiązania z pracownikiem z jego inicjatywy umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem zakończenia urlopu. Uzgodnienie trybu rozwiązania umowy o pracę następuje przed przyznaniem urlopu.

20. Pracownik korzystający z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, nie może skorzystać z jednorazowej odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 3.”;

22) po art. 11c dodaje się art. 11ca w brzmieniu:

„Art. 11ca. 1. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 80 % miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

2. Do podstawy obliczania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się:

- 1) nagrodę z okazji „Dnia Górnika” w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 2) dodatkową nagrodę roczną w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody lub składnika wynagrodzenia, który ją zastąpił;
- 3) nagrodę jubileuszową w wysokości 1/60 nagrody, a w przypadku ratowników górniczych 1/36 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 4) wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych za ostatnie trzy miesiące przed dniem przyznania urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, w wymiarze nie wyższym niż łącznie 37,5 godziny.

3. Pracownik korzystający z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, niezależnie od świadczenia, o którym mowa w ust. 1, ma prawo do korzystania z uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

4. Pracownikowi korzystającemu z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, i otrzymującego świadczenie socjalne, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej, nagrody z okazji „Dnia Górnika” oraz dodatkowej nagrody rocznej lub składnika wynagrodzenia, który ją zastąpił, określonych w przepisach prawa pracy, obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym objętym systemem wsparcia, w którym pracownik ten jest zatrudniony.

5. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, pracownikowi nie przysługuje urlop wypoczynkowy.

6. Urlopy górnicze oraz urlopy dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 1 i 2, oraz świadczenia, o których mowa w ust. 3, są finansowane przez przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia z dotacji budżetowej lub ze środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej oraz sposób przekazywania skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, przeznaczonych na finansowanie świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 3,
- 2) sposób wykorzystania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 3) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej oraz sposób zwrotu, w całości lub w części, równowartości środków uzyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych

– biorąc pod uwagę rodzaj oraz zapewnienie sprawności wypłacania świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 3, na finansowanie których będzie przyznana dotacja lub będą przekazywane skarbowe papiery wartościowe na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych.”;

23) po art. 11d dodaje się art. 11da w brzmieniu:

„Art. 11da. 1. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom nieposiadającym uprawnienia do urlopu górniczego albo uprawnienia do urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, posiadającym co najmniej 3-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym, z którymi umowa o pracę zostanie rozwiązana za porozumieniem stron.

2. Pracownikom, o których mowa w ust. 1, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 3, w wysokości 170 000 zł.

3. Kwota jednorazowej odprawy pieniężnej, o której mowa w ust. 2, nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

4. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11aa ust. 1 pkt 3, może być przyznana nie później niż na 12 miesięcy przed dniem uzyskania przez pracownika uprawnień emerytalnych.”;

24) po art. 11f dodaje się art. 11fa w brzmieniu:

„Art. 11fa. Restrukturyzacja zatrudnienia w przedsiębiorstwie górniczym objętym systemem wsparcia jest finansowana przez to przedsiębiorstwo z dotacji budżetowej lub ze środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa.”;

25) art. 11g otrzymuje brzmienie:

„Art. 11g. 1. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., zwana dalej „Agencją”, prowadzi:

- 1) monitoring zmian stanu zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych, w tym wykorzystania uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1 i art. 11aa ust. 1;
- 2) rejestr osób, które od dnia 1 stycznia 1994 r. skorzystały z uprawnień i świadczeń przyznanych w ramach procesów restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr obejmuje następujące dane osobowe:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 3) nazwę zakładu pracy;
- 4) stanowisko pracy zajmowane w dniu przyznania uprawnienia lub świadczenia;
- 5) rodzaj przyznanego uprawnienia lub świadczenia;
- 6) datę przyznania uprawnienia lub świadczenia;
- 7) podstawę przyznania uprawnienia lub świadczenia, przez wskazanie:
 - a) przepisu ustawy dotyczącej restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego, obowiązującej w okresie od dnia 1 stycznia 1994 r. lub
 - b) przepisu aktu wykonawczego wydanego na podstawie ustawy, o której mowa w lit. a, lub
 - c) układu zbiorowego pracy, porozumienia społecznego lub innego aktu zakładowego.

3. Podstawą wpisu w rejestrze są dane, o których mowa w ust. 2, pozyskane z:

- 1) dokumentacji przekazanej przez przedsiębiorstwa górnicze, przedsiębiorstwa robót górniczych oraz innych pracodawców;
- 2) rejestrów prowadzonych w latach 1994–2003 przez Państwową Agencję Węgla Kamiennego S.A. oraz Państwową Agencję Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego S.A.

4. Celem rejestru jest zapobieganie wielokrotnemu korzystaniu z uprawnień i świadczeń finansowanych ze środków publicznych, w szczególności weryfikację danych osób ubiegających się o przyznanie uprawnień, o których mowa w art. 11aa ust. 1.

5. Dane zgromadzone w rejestrze są przechowywane przez okres nie dłuższy niż 50 lat od dnia przyznania danego uprawnienia lub świadczenia, z możliwością wcześniejszego usunięcia danych, jeżeli nie są one już niezbędne do realizacji celów rejestru.

6. Agencja w odniesieniu do danych osobowych zgromadzonych na podstawie ust. 1 jest administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾.”;

26) art. 11i otrzymuje brzmienie:

„Art. 11i. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej oraz sposób przekazywania skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, przeznaczonych na finansowanie jednorazowych odpraw pieniężnych,
- 2) sposób wykorzystania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 3) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej oraz sposób zwrotu, w całości lub w części, równowartości środków uzyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych

– biorąc pod uwagę zapewnienie sprawności wypłacania jednorazowych odpraw pieniężnych, na finansowanie których będzie przyznana dotacja lub będą przekazywane skarbowe papiery wartościowe na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych.”;

27) po art. 11i dodaje się art. 11j–11l w brzmieniu:

„Art. 11j. 1. Pracownicy przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia mogą uczestniczyć w procesie przeniesienia do innych przedsiębiorstw górniczych, w tym również do innych przedsiębiorstw górniczych objętych systemem wsparcia.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

2. Przeniesienie pracownika do innego przedsiębiorstwa górniczego może nastąpić po zawarciu porozumienia pomiędzy dotychczasowym pracodawcą a nowym pracodawcą.

3. Rozwiązanie umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą następuje z inicjatywy pracownika za porozumieniem stron.

4. Nowy pracodawca zawiera z pracownikiem umowę o pracę na czas nieokreślony.

5. Okres zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy jest wliczany u nowego pracodawcy do okresu, od którego zależą uprawnienia wynikające ze stosunku pracy.

6. W przypadku przeniesienia pracownika w trybie określonym w ust. 1–5 przeniesionemu pracownikowi nie przysługuje wobec przedsiębiorstwa górniczego, z którego został przeniesiony, uprawnienie do odprawy, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Art. 11k. 1. Przedsiębiorstwo górnicze nie może zatrudnić, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, osoby, której przyznane zostały uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1.

2. Przedsiębiorstwo górnicze nie może dopuścić do wykonywania na terenie zakładu górniczego czynności związanych z prowadzeniem robót górniczych lub przeróbką mechaniczną węgla przez pracownika innego przedsiębiorstwa świadczącego usługi w zakresie prowadzenia tych czynności lub osobę zatrudnioną w tym przedsiębiorstwie na innej podstawie niż stosunek pracy, której przyznano uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1. Zakaz, o którym mowa w zdaniu poprzednim, obejmuje również osoby wykonujące działalność gospodarczą, w tym jednoosobowo, którym przyznano uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1.

3. Przedsiębiorstwo górnicze przed:

- 1) zatrudnieniem pracownika,
- 2) dopuszczeniem do wykonywania na terenie zakładu górniczego czynności związanych z prowadzeniem robót górniczych lub przeróbką mechaniczną węgla przez pracownika przedsiębiorstwa świadczącego usługi w zakresie prowadzenia tych czynności oraz przez osobę wykonującą działalność gospodarczą, w tym jednoosobowo

– dokonuje weryfikacji, czy temu pracownikowi lub tej osobie zostały przyznane uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1.

4. W celu dokonania weryfikacji, o której mowa w ust. 3, przedsiębiorstwo górnicze występuje z wnioskiem o udzielenie informacji w zakresie przyznania uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1, do Agencji.

5. Agencja udziela informacji na temat przyznania albo nieprzyznania uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1 lub art. 11aa ust. 1, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 4.

Art. 11l. 1. Przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia nie może zatrudniać, w tym na podstawie umów cywilnoprawnych, nowych pracowników.

2. Dopuszczalne jest zatrudnienie w kopalni nowych pracowników o specjalistycznych kwalifikacjach, po przeprowadzeniu naboru na określone stanowisko.

3. Pierwszeństwo w zatrudnieniu w ramach naboru posiadają pracownicy likwidowanego zakładu górniczego lub likwidowanej oznaczonej części zakładu górniczego należącego do innego przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia pod warunkiem, iż nie skorzystali z uprawnień, o których mowa w art. 11aa ust. 1, oraz spełniają wymagania określone w ogłoszeniu o naborze.

4. W przypadku braku pracowników, o których mowa w ust. 3, pierwszeństwo w zatrudnieniu posiadają pracownicy innych przedsiębiorstw górniczych objętych systemem wsparcia pod warunkiem, iż nie skorzystali z uprawnień, o których mowa w art. 11aa ust. 1, oraz spełniają wymagania określone w ogłoszeniu o naborze.

5. Na zatrudnienie pracowników, o których mowa w ust. 2–4, zarząd przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia jest obowiązany uzyskać uprzednią zgodę rady nadzorczej tego przedsiębiorstwa. Zgoda rady nadzorczej jest wyrażana po przedstawieniu dokumentacji z przeprowadzonego naboru.

6. Przepisów ust. 2–5 nie stosuje się do pracowników przenoszonych z innych przedsiębiorstw górniczych objętych systemem wsparcia, którzy nie skorzystali z uprawnień, o których mowa w art. 11aa ust. 1, oraz do powołania na stanowisko członka zarządu przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia.”;

28) w art. 12 w ust. 1 wyrazy „Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS” ” zastępuje się wyrazem „ZUS”;

29) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pracownikom i byłym pracownikom kopalni postawionej w stan likwidacji w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2049 r., wchodzącej w skład przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, jest wypłacana przez to przedsiębiorstwo z dotacji budżetowej lub ze środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa, renta wyrównawcza przyznana na podstawie prawomocnego wyroku sądu, ugody zawartej przed sądem albo ugody zawartej między pracodawcą a pracownikiem lub byłym pracownikiem.”;

30) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej oraz sposób przekazywania skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, przeznaczonych na finansowanie rent wyrównawczych,
- 2) sposób wykorzystania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 3) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej oraz środków uzyskanych ze sprzedaży przekazanych skarbowych papierów wartościowych,
- 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej oraz sposób zwrotu, w całości lub w części, równowartości środków uzyskanych ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych

– biorąc pod uwagę rodzaj uprawnienia, na finansowanie którego będzie przyznana dotacja budżetowa lub będą przekazywane skarbowe papiery wartościowe na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego przez Skarb Państwa, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych.”;

31) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Szczególne uprawnienia gmin górniczych oraz nieodpłatne przekazywanie nieruchomości i ruchomości przedsiębiorstw górniczych”;

32) w art. 23:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnicze może dokonać darowizny nieruchomości lub ruchomości na rzecz:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego – na cele publiczne w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w celu realizacji przez te jednostki zadań własnych lub realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także w celu pobudzania aktywności gospodarczej przez tę jednostkę;
- 2) państwowej osoby prawnej – w celu budowy, rozbudowy lub utrzymywania systemów odwadniania zlikwidowanych zakładów górniczych.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może określić, w drodze rozporządzenia, szczególne przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, w przypadku gdy darowizna, o której mowa w ust. 1, stanowi pomoc publiczną, a przepisy odrębne nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania.”;

c) uchyla się ust. 3;

33) w art. 25 w ust. 1:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., zwana dalej „Agencją”,” zastępuje się wyrazem „Agencja”,
- b) w pkt 1 po wyrazach „pomocy publicznej” dodaje się wyrazy „, w tym weryfikacji rozliczenia środków przekazanych w formie dotacji budżetowej oraz środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa”,
- c) w pkt 9 po wyrazach „systemu wsparcia” dodaje się wyrazy „, w tym weryfikacji rozliczenia środków przekazanych w formie dotacji budżetowej oraz środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa”;

34) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość dotacji na finansowanie:

- 1) zadań dotyczących likwidacji kopalń, zakładów górniczych lub ich oznaczonych części, likwidacji i zagospodarowania zbędnego majątku przedsiębiorstw górniczych oraz działań wykonywanych po zakończeniu całkowitej likwidacji kopalń,
- 2) zadań dotyczących zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalń,
- 3) naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładów górniczych w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładów górniczych, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, oraz zobowiązań, o których mowa w art. 8c ust. 2,
- 4) dopłat,
- 5) uprawnień i świadczeń, o których mowa w art. 11a ust. 1, art. 11aa ust. 1 i art. 11ca ust. 3,
- 6) roszczeń pracowniczych, w tym z tytułu rent wyrównawczych, o których mowa w art. 14,
- 7) monitoringu procesów związanych z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego oraz innych czynności zleconych przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, dotyczących restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego

– określa ustawa budżetowa.”;

35) w art. 26a:

- a) w ust. 1 wyrazy „2023–2027” zastępuje się wyrazami „2023–2025”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W latach 2026–2031 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, na jego wniosek, skarbowe papiery wartościowe celem ich przekazania przedsiębiorstwu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa w celu realizacji jego zadań określonych w ustawie, do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.”;

- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.”;

- d) w ust. 6 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”,
- e) w ust. 7 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”,
- f) dodaje się ust. 8–12 w brzmieniu:

„8. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może zlecić, na podstawie umowy, Bankowi Gospodarstwa Krajowego otwarcie i prowadzenie rachunku papierów wartościowych dla skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, lub świadczenie innych usług związanych z tymi papierami wartościowymi.

9. W przypadku nieprzekazania w danym roku przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi skarbowych papierów wartościowych zgodnie z ust. 1a, podlegają one zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

10. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, które otrzymało skarbowe papiery wartościowe, o których mowa w ust. 1a, nie może ich oferować w dniu przetargu, w którym są zbywane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych skarbowe papiery wartościowe, ani w okresie dwóch dni roboczych poprzedzających dzień tego przetargu.

11. Maksymalna, nominalna dzienna wartość sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, wynosi 50 000 000 zł.

12. Dokonanie przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, o wartości wyższej niż określona w ust. 11, wymaga zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;

36) uchyla się art. 26b;

37) w art. 26c:

a) w ust. 1 wyrazy „2023–2031” zastępuje się wyrazami „2023–2025”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W latach 2026–2031 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, na jego wniosek, skarbowe papiery wartościowe celem ich przekazania przedsiębiorstwu górnictwu objętemu systemem wsparcia na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa w celu finansowania dopłat do redukcji zdolności produkcyjnych lub innych wydatków określonych w ustawie, do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.”;

d) w ust. 6 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”;

e) w ust. 7 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”;

f) dodaje się ust. 8–12 w brzmieniu:

„8. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może zlecić, na podstawie umowy, Bankowi Gospodarstwa Krajowego otwarcie i prowadzenie rachunku papierów wartościowych dla skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, lub świadczenie innych usług związanych z tymi papierami wartościowymi.

9. W przypadku nieprzekazania w danym roku przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi skarbowych papierów wartościowych zgodnie z ust. 1a, podlegają one zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

10. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1a, które otrzymało skarbowe papiery wartościowe, o których mowa w ust. 1a, nie może ich oferować w dniu przetargu, w którym są zbywane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych skarbowe papiery wartościowe, ani w okresie dwóch dni roboczych poprzedzających dzień tego przetargu.

11. Maksymalna, nominalna dzienna wartość sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1a, wynosi 50 000 000 zł.

12. Dokonanie przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1a, sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1a, o wartości wyższej niż określona w ust. 11, wymaga zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;

38) uchyla się art. 30a.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.⁴⁾) art. 52zd otrzymuje brzmienie:

„Art. 52zd. Zwalnia się od podatku dochodowego kwoty jednorazowych odpraw pieniężnych, o których mowa w art. 11d ust. 4b i art. 11da ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1383 oraz z 2025 r. poz. 1822).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 427 oraz z 2025 r. poz. 1216) w art. 2 w ust. 1 w pkt 18 w lit. a po wyrazach „art. 11b” dodaje się wyrazy „i art. 11ba”.

Art. 4. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa z części 48 – gospodarka surowcami energetycznymi przeznaczonych na wykonywanie zadań i realizację działań, wynikających z niniejszej ustawy, wynosi w roku:

- 1) 2026 – 2229 mln zł;
- 2) 2027 – 1870 mln zł;
- 3) 2028 – 1539 mln zł;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 340, 368, 620, 680, 1022, 1180, 1301, 1302, 1366, 1795, 1804 i 1817.

- 4) 2029 – 1756 mln zł;
- 5) 2030 – 1021 mln zł;
- 6) 2031 – 653 mln zł;
- 7) 2032 – 400 mln zł;
- 8) 2033 – 316 mln zł;
- 9) 2034 – 65 mln zł;
- 10) 2035 – 729 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1 i środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na ten rok na realizację zadań wynikających z niniejszej ustawy oraz w przypadku, gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 1, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału została przekroczona:

- 1) po pierwszym kwartale – co najmniej o 20 %,
- 2) po dwóch kwartałach – co najmniej o 15 %,
- 3) po trzech kwartałach – co najmniej o 10 %

– minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi stosuje mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów wykonywania zadań i realizacji działań, o których mowa w ust. 1, w tym wstrzymaniu finansowania wypłat jednorazowych odpraw pieniężnych.

4. Wstrzymane wypłaty, o których mowa w ust. 3, wypłaca się do dnia 31 stycznia roku następnego, do wysokości środków określonych w ust. 1 na ten rok.

5. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z maksymalnym limitem wydatków budżetu państwa, o którym mowa w ust. 1, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 5. Przepis art. 8f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do wydobywania metanu przez przedsiębiorstwa górnicze, rozpoczętego nie wcześniej niż od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Świadczenia, o których mowa w art. 11aa ustawy zmienianej w art. 1, przysługują pracownikom przedsiębiorstw górniczych objętych systemem wsparcia w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zatrudnionym na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy w przedsiębiorstwie górniczym.

Art. 7. 1. W okresie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wnioski pracodawców, o których mowa w art. 11ba ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, i dokumenty, o których mowa w art. 11ba ust. 9 i 10 ustawy zmienianej w art. 1, są składane wyłącznie w formie dokumentu papierowego.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, zaświadczenie potwierdzające okresy, o których mowa w art. 11ba ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, jest wydawane w formie dokumentu papierowego.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *K. Nawrocki*